

УДК 37.018.3:[37.091:81

DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2025-5\(224\)-54-59](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2025-5(224)-54-59)

ЛУЗАН ЛЮДМИЛА ОЛЕКСАНДРІВНА,

кандидатка педагогічних наук, проректорка з навчальної роботи,
професорка кафедри методики навчання мов і літератури,
КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», м. Харків, Україна

Liudmyla Luzan,

Candidate of Pedagogical Sciences, Vice Rector for Academic Work,
Professor at the Department of Methods of Languages and Literature,
Municipal Higher Educational Institution "Kharkiv Academy of Continuing Education", Kharkiv, Ukraine

E-mail: Luzan.1307.luzan@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-7174-7249>

РУМЯНЦЕВА-ЛАХТІНА ОКСАНА ОЛЕКСАНДРІВНА,

докторка філософії, старша викладачка кафедри методики навчання мов і літератури,
КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»,
м. Харків, Україна

Oksana Rumiantseva-Lakhtina,

PhD, Senior Lecturer at the Department of Methods of Teaching Languages and Literature,
Municipal Higher Educational Institution "Kharkiv Academy of Continuing Education",
Kharkiv, Ukraine

E-mail: roksik2911@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-7588-3395>

ІННОВАЦІЙНЕ ОЦІНЮВАННЯ В НУШ НА ОСНОВІ ТЕКСТОЦЕНТРИЧНОГО ПІДХОДУ: РЕГІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

А Розглядається актуальна проблема розроблення інструментарію оцінювання в Новій українській школі (НУШ) на основі текстоцентричного підходу на прикладі підвищення кваліфікації вчителів у КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти». Указується, що традиційні методи оцінювання мовно-літературних компетентностей не дають змоги повною мірою оцінити реальний рівень читання з розумінням і ключових компетентностей учнів. Автори аналізують сучасні підходи та пропонують комплексну систему підтримки вчителя НУШ, реалізовану Харківською академією неперервної освіти у рамках регіонального проекту «Освітній технопарк Харківщини – 2030». Представлено результати впровадження формувального оцінювання, тематичних спецкурсів, вебінарів і методичних посібників, які допомагають педагогам створювати компетентнісно зорієнтовані завдання. Особлива увага приділена текстоцентричному підходу, що забезпечує глибинний аналіз текстів і всебічну перевірку ключових і предметних компетентностей. Розглянуто структуру комплексних підсумкових робіт, принципи відбору текстів і диференційованого оцінювання. Висвітлено перспективи розвитку методик оцінювання в мовно-літературній освітній галузі для підвищення якості навчання та формування критичного мислення здобувачів освіти.

Ключові слова: підвищення кваліфікації педагогів; післядипломна педагогічна освіта; нові підходи до оцінювання в НУШ; текстоцентричний підхід

INNOVATIVE ASSESSMENT IN NUSH BASED ON A TEXT-CENTRIC APPROACH: REGIONAL EXPERIENCE IN PROFESSIONAL TRAINING

С This article addresses the pressing issue of developing assessment tools within the framework of the New Ukrainian School (NUS), emphasizing a text-centered approach. Traditional methods of evaluating language and literature competencies often fail to capture students' true abilities in reading comprehension and critical analysis. The authors analyze existing assessment practices and propose an integrated support system for NUS teachers, developed by the Kharkiv Academy of Continuing Education as part of the regional project "Educational Technopark Kharkiv Region – 2030". The study highlights the implementation of formative assessment techniques, thematic specialized courses, webinars, and instructional manuals designed to help educators create competence-oriented tasks aligned with the State Standard of Basic Secondary Education. A particular focus is placed on the text-centered approach, which fosters comprehensive text analysis and allows a multifaceted evaluation of key and subject-specific competencies. The article details the structure of complex summative assignments, criteria for selecting texts, and principles of differentiated assessment that cater to various student proficiency levels. The results demonstrate how this approach enhances the development of critical thinking, creativity, and deep understanding of literary and informational texts. Finally, the article outlines prospects for further refinement of assessment methodologies in the language and literature educational domain, aiming to improve the quality of instruction and cultivate independent, competent readers capable of analytical thinking and interpretation.

Keywords: professional development of educators; postgraduate pedagogical education; new approaches to assessment in the New Ukrainian School (NUS); text-centered approach

Актуальність проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими практичними завданнями. Проблема розроблення інструментарію оцінювання в Новій українській школі (НУШ) є нині надзвичайно актуальною, оскільки освітня парадигма НУШ вимагає від педагогів пошуку нових підходів до оцінювання за групами результатів.

Текст є основою базових знань у галузі мовно-літературної освіти, але й традиційні методи вимірювання знань не відображають реального рівня ключових компетентностей здобувачів освіти та їхньої здатності до розуміння й аналізу текстів, тобто в учнівства недостатньо розвинені навички читання з розумінням, а це негативно впливає на засвоєння знань із предметів інших галузей.

Традиційні види оцінювання охоплюють незначну кількість груп результатів, передбачених Державним стандартом базової середньої освіти [4], і не створюють цілісної системи оцінювання в контексті комплексного бачення «знання – уміння – цінності – ставлення», тому здійснення формувального й підсумкового оцінювання на основі текстоцентричного підходу має стати підґрунтям не лише для формування вмінь читання з розумінням, але й для створення інструментів оцінювання під час вибору або створення комплексних підсумкових робіт, що дозволить усебічно оцінити ключові компетентності та наскрізні вміння здобувачів освіти.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Проблема оцінювання в НУШ є нині недостатньо розробленою. Ґрунтовною роботою щодо оцінювання учнівства під час освітніх реформ вважаємо посібник «Мистецтво оцінювання в НУШ» (автори Андрій Панченко, Василь Терещенко, Олена Лінник та Марія Алгольм) [3]. В основі посібника лежить ідея переходу від традиційного до формувального оцінювання мовно-літературної освітньої галузі, що має стати інструментом підтримки та мотивації учнівства. Посібник чітко зорієнтований на вимоги Державного стандарту базової середньої освіти [4] й допомагає змінити філософію оцінювання, перетворивши його з інструмента контролю на інструмент розвитку та підтримки здобувачів освіти.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується означена стаття:

- недостатня розробленість інструментарію оцінювання мовно-літературних компетентностей учнів у контексті Нової української школи, зокрема відсутність ефективних підходів, що враховують комплексність і глибину текстового аналізу;
- недостатня увага до формувального оцінювання як засобу підтримки та мотивації здобувачів освіти у мовно-літературній галузі;
- відсутність системної методичної підтримки вчителів у створенні компетентісно зорієнтованих завдань, які відповідають вимогам державного стандарту базової середньої освіти;
- недостатня інтеграція цифрових інструментів у процес оцінювання для підвищення його ефективності та об'єктивності;
- потреба в розробленні та впровадженні текстоцентричного підходу як основи для створення комплексних

підсумкових робіт, що дозволяють всебічно оцінити ключові компетентності учнів.

Стаття присвячена саме розв'язанню цих проблем шляхом розроблення та апробації комплексної системи підтримки вчителя в межах післядипломної освіти.

Мета статті полягає в тому, щоб дослідити та обґрунтувати ефективність застосування текстоцентричного підходу для розроблення інструментарію оцінювання в Новій українській школі, а також представити комплексну систему підтримки вчителів НУШ у післядипломній педагогічній освіті.

Викладення основного матеріалу. У Державному стандарті базової середньої освіти визначено вимоги до обов'язкових результатів навчання у кожній освітній галузі, відповідно до яких здійснюється оцінювання [там само]. Під час навчання учнів та учениць відбувається як формування, так і оцінювання визначених стандартом обов'язкових результатів. Працюючи з учнівством над певними завданнями, педагоги мають змогу визначити, яких саме результатів досягатимуть учні та учениці за конкретний період. І відповідно до цього оцінити результати. Нова система оцінювання дає змогу відстежувати конкретні успіхи та досягнення учнів. Щоб зробити цей процес максимально зручним для вчительства, КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» у межах регіонального проєкту «Освітній технопарк Харківщини – 2030» розробила комплексну систему підтримки вчителя НУШ у післядипломній педагогічній освіті (рис. 1):

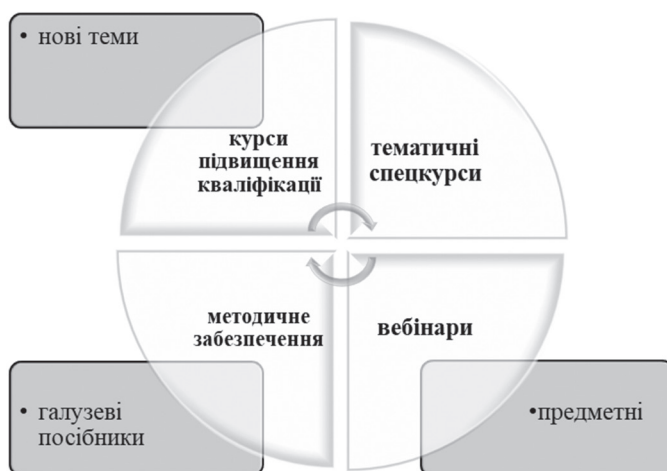

Рис. 1. Комплексна система підтримки вчителя НУШ у Харківській академії неперервної освіти

1. Актуалізація змісту курсів підвищення кваліфікації

➤ Введення до навчальних програм нових тем:

- «Компетентнісний потенціал сучасного освітнього простору»;
- «Оцінювання результатів навчання учнів НУШ»;
- «Оцінювання: що змінилося та як допомогти вчителю»;
- «Інтегроване навчання» [1];
- «STEM / STEAM / цифрові інструменти»;
- «Сучасні методи оцінювання індивідуального прогресу здобувачів освіти» тощо.

Ціль: застосування результатів у навчальних програмах для всіх галузей.

2. Тематичні спецкурси для вчителів

➤ Розроблено та впроваджено:

– «Сучасні підходи до оцінювання результатів навчання учнів на уроках фізичної культури в освітньому просторі Нової української школи»;

– «Формувальне оцінювання в дії: як оцінити успішність учнів на уроках української мови і літератури»;

– «Формувальне оцінювання в дії: як оцінити успішність учнів на уроках іноземної мови (англійської, німецької та французької)»;

– «Організація формуального оцінювання у навчанні природничо-математичних дисциплін у 5 класі НУШ».

Ціль: поглиблення оцінювально-аналітичної компетентності.

3. Вебіари в межах ХАБу «Якісна освіта» регіонального проекту: «Освітній технопарк Харківщини – 2030»

➤ Проведено цикл вебінарів «Оцінювання за групами результатів: види, нові підходи, вимоги та функції» (у межах реалізації кожної освітньої галузі)

Учасники: педагоги, управлінці, методисти

Формат: онлайн / інтерактив розроблено методичні посібники для предметів кожної освітньої галузі.

Під час циклу вебінарів були виконані такі завдання:

– проаналізовано поточні нормативно-правові документи, що регламентують реалізацію оцінювального процесу в НУШ;

– розглянуто нові підходи до оцінювання предметів певної освітньої галузі;

– розібрано реальні ситуації з кожної освітньої галузі та знайдені прості рішення для щоденних викликів;

– надано практичну та методичну допомогу педагогам щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти в НУШ, а саме: представлено авторські дидактичні матеріали, які створені за допомогою різноманітних сучасних цифрових інструментів як дієвого засобу оцінювання сформованих груп результатів у здобувачів освіти (платформа «Всеосвіта», освітній проект «На урок», сервіс «Classtime» інтерактивна платформа «Nearpod» тощо), та надала практичні поради колегам щодо ефективного використання зазначених ресурсів.

За результатами проведення циклу вебінарів педагоги Харківщини отримали консультації щодо особливостей створення завдань для формуального та підсумкового оцінювання за групами результатів (змістове наповнення та розроблення критеріїв), а також використання цифрових інструментів формуального оцінювання.

4. Методичне забезпечення

➤ Розроблено методичні посібники «Оцінювання результатів навчання учнів 5–8 класів НУШ: приклади та рекомендації»:

– для кожної освітньої галузі;

– урахування нового змісту державного стандарту;

– огляд нормативно-правової бази оцінювання результатів навчання для різних освітніх галузей;

– шляхи реалізації компетентнісного потенціалу учнів на рівні базової середньої освіти;

– подано приклади авторських завдань освітян закладів загальної середньої освіти Харківської області та КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» для оцінювання навчальних досягнень учнів відповідно до груп результатів, що визначені у Державному стандарті базової середньої освіти;

– презентовано авторські розробки кращих практик, створені з метою підтримки педагогів у впровадженні нових підходів до оцінювання, закладених у Концепції «Нова української школа» та Державному стандарті базової середньої освіти;

– розроблено тренінгові заняття, призначені для керівників ТМО учителів-предметників, директорів, заступників директорів із навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти, вчителів-предметників.

Ця комплексна система підтримки вчителя НУШ з теми оцінювання узгоджена з підходами НУШ [8; 5], де навчальні досягнення розглядаються як багатогранні результати, що охоплюють знання, навички, вміння, цінності, ставлення та наскрізні компетентності. Саме такий підхід допоможе вчителям-предметникам відстежувати процес навчання в цілому та його конкретні аспекти, роблячи процес оцінювання об'єктивнішим, системним і зрозумілим.

Наприклад, під час проведення курсів і тематичних спецкурсів для вчителів мовно-літературної освітньої галузі проводяться тренінги, де педагогам запропоновано виконати практичну роботу: створити компетентісно зорієнтовані завдання для формуального оцінювання на основі тексту, спираючись на загальні результати та орієнтири для оцінювання, зазначені в Державному стандарті базової середньої освіти [4].

По-перше, педагогу-словеснику необхідно знати, якими мають бути компетентісно зорієнтовані завдання [6]. Під час практичного складника занять необхідно розглянути вимоги до компетентісно зорієнтованих завдань і продемонструвати зразки. Учителі мають засвоїти те, що компетентісно зорієнтовані завдання відрізняються від тестових завдань НМТ і звичних перевірних робіт. Такі завдання мають більший обсяг тексту, в їхній основі міститься значна кількість ілюстративного матеріалу, як-от: діаграм, схем, інфографіки, світлин чи рисунків; такі завдання мають більшу дотичність до повсякденного життя, тобто для правильної відповіді недостатньо лише теоретичних знань матеріалу.

Отже, «компетентісно зорієнтовані завдання мають властиву для них конструкцію, тобто повинні містити такі складники: мотивацію (стимул), що підводить до проблеми, зацікавлює та мотивує до розв'язання; інформацію – набір відомостей, які потрібні або можуть стати в нагоді в процесі пошуку правильної відповіді. При цьому часто як у стимулі, так і в інформації можуть міститися надлишкові відомості, не потрібні для розв'язування, хоча в деяких завданнях ці компоненти неможливо розділити; сформульоване запитання / проблему – власне завдання, пояснення того, що необхідно зробити; критерії оцінювання відповіді – набір

характеристик, що визначають правильність, доцільність і відповідність отриманого результату поставленому завданню» [9, с. 35].

Під час тренінгових занять пропонуємо вчителям-філологам попрацювати над створенням завдань для комплексної підсумкової роботи на основі тексту. На цьому етапі необхідно акцентувати увагу на виборі тексту, що має бути стимулом для учнівства. Тобто вибір тексту (або уривків із тексту) для комплексної підсумкової роботи з мови чи літератури – це перший ступінь, який значною мірою визначає успіх усієї роботи. Удало підібраний текст дозволить повною мірою розкрити аналітичний потенціал, продемонструвати знання мовно-літературних і ключових компетентностей та створити глибоке й оригінальне дослідження.

На думку авторів посібника «Проводимо успішний тренінг: НУШ у 7–9 класах у мовно-літературній галузі» існують ключові принципи відбору текстів, на які варто звернути увагу, а саме:

- містить дидактичний матеріал для формування завдань на аналіз тексту та для перевірки мовних / літературних тем;
- порушує цікаву й актуальну для учнівства тему, проблеми;
- відповідає віковим особливостям учнівства;
- забезпечує дотримання антидискримінаційних норм;
- має покликання на джерело (за наявності);
- має належний обсяг [10, с. 90].

Важливим, на нашу думку, для створення комплексних робіт є текстоцентричний підхід, основні принципи якого включають комплексність аналізу: наприклад, художній чи нехудожній текст розглядається як цілісна система з урахуванням усіх його структурних елементів: контекстуальність передбачає вивчення твору в історико-літературному, культурному та біографічному контекстах; інтерпретативність заохочує учнівство до самостійного осмислення та тлумачення художніх творів або інформаційних текстів, стилістичний аналіз – детальний огляд і дослідження мовних засобів, якими автор виражає свій творчий задум, – характеризує стиль і жанрові особливості твору та розкриває індивідуальність.

Сутність текстоцентричного підходу ґрунтується на визнанні художніх та інформаційних текстів як ключових об'єктів вивчення та аналізу. Цей підхід передбачає, що всі види діяльності організовуються навколо конкретного тексту, який виступає не просто матеріалом для вивчення, а центральним елементом, що об'єднує різноманітні аспекти аналізу.

Застосування текстоцентричного підходу для створення комплексних підсумкових робіт забезпечує глибоке розуміння літературного твору чи інформаційного тексту учнями / ученицями, оскільки вони навчаються аналізувати текст на різних рівнях – від поверхневого сюжетного до глибинного символічного. Цей підхід також розвиває критичне мислення, вміння інтерпретувати текст, адже для розвитку вмінь читання з розумінням учні / учениці мають не просто відтворювати засвоєну інформацію, а й самостійно аналізувати, порівнювати та робити висновки.

Отже, текстоцентричний підхід формує навички самостійної роботи з літературними та медіаджерелами, що є надзвичайно важливим для подальшого навчання та розвитку особистості. Окрім того, завдяки такому формату підсумкової роботи педагог забезпечує комплексність оцінювання, дозволяючи перевірити різні види ключових компетентностей у межах однієї роботи.

Результати дослідження. Під час проведення вебінарів або тренінгів необхідно пояснити педагогам, що комплексна підсумкова робота на основі текстоцентричного підходу зазвичай включає кілька взаємопов'язаних завдань.

Наприклад, Державним стандартом базової середньої освіти в мовно-літературній галузі передбачено чотири групи результатів навчання [4]. Тестові чи різнорівневі завдання групи результатів «Працює з текстом» створюють із метою розуміння та тлумачення окремих епізодів, образів чи проблем, порушених у тексті, задля розуміння його ідейно-тематичного спрямування.

Тестові або різнорівневі завдання «Дослідження мовлення» передбачають детальний розбір художнього твору чи інформаційного тексту з урахуванням його жанрових особливостей, мовно-стилістичних засобів, розуміння індивідуального стилю автора.

Групу результатів «Письмове взаємодіє» можна відстежити за допомогою створення інших текстів. Такий вид завдань дозволяє зіставити досліджуваний твір з іншими творами того ж автора або текстами інших письменників зі схожим проблематико-тематичним складником. Можна зіставити художній та інформаційний тексти на спільну тематику. Тобто письмове завдання має передбачати створення власних текстів, порівняльний чи компаративний аналіз, стилізацію або продовження сюжетних ліній у дусі оригінального твору.

Під час створення завдань для комплексної підсумкової роботи з мови чи літератури варто раціонально розподілити час (2 уроки – 90 хвилин) та загальну кількість завдань (орієнтовно – 25 завдань: робота з текстом – 12; дослідження мовлення – 12; письмова взаємодія – 1) [10, с. 93].

Пропонуємо педагогам попрацювати в групах під час укладання завдань для підсумкової роботи та обов'язково звертаємо увагу на паритетний розподіл цих завдань: легке – оптимальне – складне (легкі завдання відповідатимуть початковому рівню, оптимальні – середньому й достатньому, складні – високому).

Як основу для комплексної підсумкової роботи з літератури для 8 класу розглядаємо на тренінговому занятті за текстом І. Нечуя-Левицького «Зоря» (із книги «Світогляд українського народу») [2, с. 14–15]. Класифікацію завдань підсумкової роботи для групи результатів «Працює з текстом» можна здійснити в такий спосіб (із урахуванням загальних результатів навчання, зазначених у Державному стандарті базової середньої освіти [4]):

1. *Легке завдання.* Результат навчання: розмежовує в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) фактичну інформацію... (відповідає загальному результату ДСБСО 9 МОВ 2.2.2-1) [4]:

У фарбах образу Зорі, на відміну від Сонця, переважають такі кольори:

- А – більше золота, менше срібла
- Б – червоний та чорний
- В – більше срібла, ізумрудного блиску
- Г – яскраві та насичені.

2. Оптимальне завдання. Результат навчання: формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) (відповідає загальному результату ДСБСО 9 МОВ 2.2.7-1) [4]:

Прочитайте поетичні рядки Лесі Українки, де описано Зорю:

- В наші оселі нескортна зоря завітала,
- нашу хвалу прийняла в високостях повітря,
- вільна, осяйна іде, щедро сипле розкішні скарби.

Цими рядками тексту можна проілюструвати наступний абзац:

- А – I
- Б – II
- В – III
- Г – V

3. Складне завдання. Результат навчання: представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел (зокрема художніх текстів, медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту (відповідає загальному результату ДСБСО 9 МОВ 2.6.1-2) [4].

Схема, зображена нижче (рис. 2), відтворює інформацію, подану в абзаці:

- А – I
- Б – II
- В – V
- Г – VI

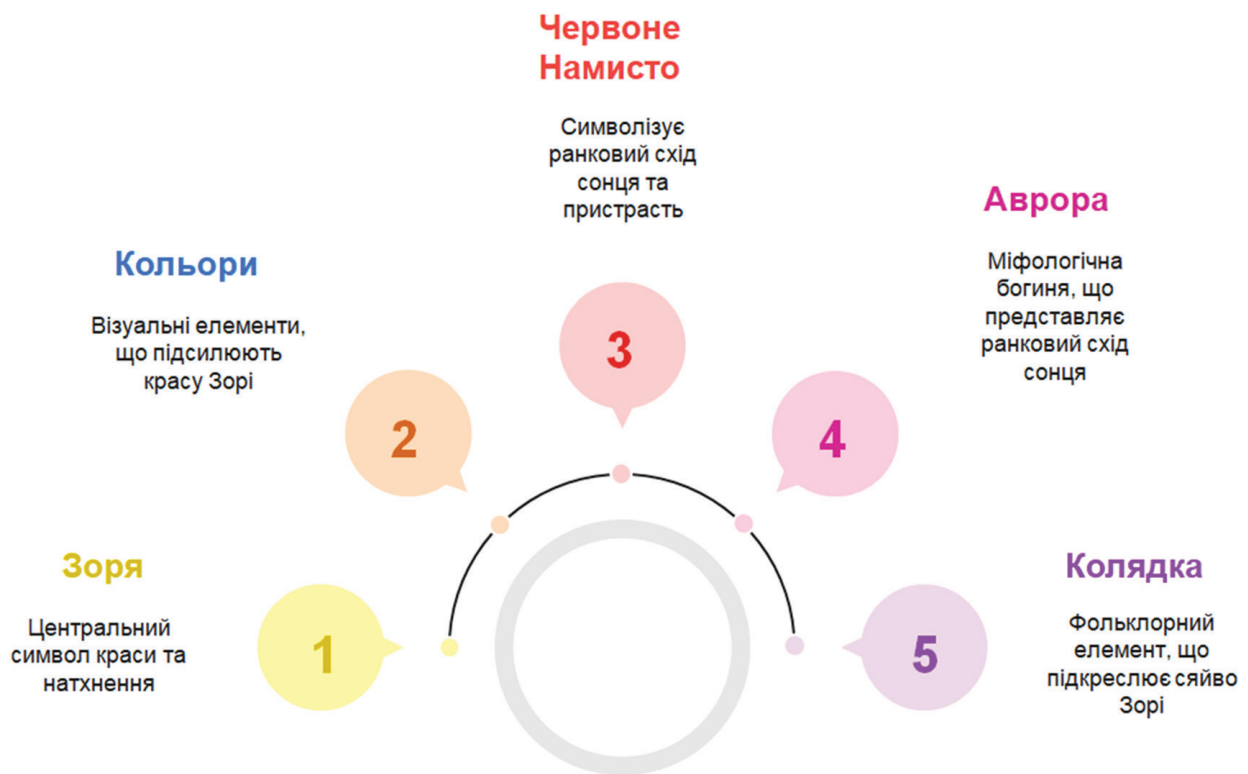

Рис. 2. Схема, що відтворює інформацію, подану в тексті «Зоря»

Отже, принцип багаторівневості передбачає включення завдань різного рівня складності для диференційованого оцінювання. При створенні завдань для комплексних підсумкових робіт важливо дотримуватися принципу поступового ускладнення, тобто завдання краще розташовувати від простих до складних, що дозволить учнівству вдумливо читати текст і покроково аналізувати його [7].

Висновки з даного дослідження. Спираючись на результати дослідження, ми дійшли висновку, що створення компетентісно зорієнтованих завдань для комплексних підсумкових робіт (зокрема з мови та літератури) й

розроблення інструментарію оцінювання на основі текстоцентричного підходу відкриває нові можливості для ефективного оцінювання учнівства в НУШ. Такий підхід не лише забезпечує всебічну перевірку ключових і предметних компетентностей, але й сприяє розвитку критичного мислення, творчих здібностей і глибокого розуміння текстів різних стилів і жанрів.

Успішне впровадження текстоцентричного підходу для навчання й вимірювання знань, ставлень і цінностей вимагає від педагогів професійної підготовки, творчого підходу до розроблення завдань і гнучкості в адаптації методик до потреб конкретної цільової аудиторії. Попри певні

виклики, цей підхід має значний потенціал для підвищення якості як мовно-літературної освіти, так і формування компетентного читача, здатного до осмислення тексту та самостійного аналізу під час читання.

Перспективи подальших розвідок. Подальший розвиток розроблення методик та інструментів оцінювання за групами результатів на основі текстоцентричного підходу

в контексті сучасних освітніх тенденцій має, на нашу думку, перспективу сформувати активного й компетентного читача та відкриває нові можливості не лише для збагачення методик викладання мови та літератури, але й сприяє розвитку міжгалузевої інтеграції та підвищенню ефективності освітнього процесу в цілому.

Список використаних джерел

1. Модельні навчальні програми з предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі для 7–9 класів. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoi-ukrainskoi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>
2. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології. Вид. 2. Київ : Обереги, 1992. 88 с.
3. Панченко А., Терещенко В., Лінник О., Алголь М. Мистецтво оцінювання в НУШ. NUS Hub. URL: <https://nushub.org.ua/resource/posibnyk-mystetstvo-otsiniuvannya-v-nush/>
4. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти : державний стандарт базової середньої освіти : постанова № 898, 30 вересня 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
5. Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання : наказ № 1093, 2 серпня 2024 р. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannya-rezultativ-navchannia>
6. Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році : лист № 1.1/15776-24, 30 серпня 2024 р. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/uploads/public/66dffe/c4c/66dffe4c92d2958213439.pdf>
7. Про окремі питання оцінювання результатів навчання : лист № 1/4895-25, 14 берез. 2025 р. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-okremi-pytannia-otsiniuvannya-rezultativ-navchannia>
8. Про повну загальну середню освіту : Закон України № 463-IX від 16 січня 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
9. Путівник онлайн-курсу НУШ: базова середня освіта. URL: <https://osvitoria.media/experience/gotovi-vprovadzhuvaty-nush-putivnyk-dlya-vchyteliv/>
10. Романенко Ю., Старагіна І., Ткач П., Гайдученко Ю., Лінкевич Л., Клименко І. Проводимо успішний тренінг: НУШ у 7–9 класах у мовно-літературній галузі. Київ : Автори, 2025. 115 с.

References

1. *Modelni navchalni prohramy z predmetiv ta intehrovanykh kursiv movno-literaturnoi osvithoi haluzi dlia 7–9 klasiv* [Model curricula for subjects and integrated courses in the language and literature educational sector for grades 7–9]. Retrieved from <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoi-ukrainskoi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku> [in Ukrainian].
2. Nechui-Levytskyi, I. (1992). *Svitohliad ukrainskoho narodu. Eskiz ukrainskoi mifolohii* [The worldview of the Ukrainian people: A sketch of Ukrainian mythology]. Kyiv: Oberehy [in Ukrainian].
3. Panchenkov, A., Tereshchenko, V., Linnyk, O., & Alholm, M. *Mystetstvo otsiniuvannya v NUSh* [The art of assessment in the New Ukrainian School]. NUS Hub. Retrieved from <https://nushub.org.ua/resource/posibnyk-mystetstvo-otsiniuvannya-v-nush/> [in Ukrainian].
4. *Pro deiaki pytannia derzhavnykh standartiv povnoi zahalnoi serednoi osvity* [On certain issues of state standards of complete general secondary education]: derzhavnyi standart bazovoi serednoi osvity: postanova № 898, 30 veresnia 2020 r. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
5. *Pro zatverdzhennia rekomendatsii shchodo otsiniuvannya rezultativ navchannia* [On the approval of recommendations for assessing learning outcomes]: nakaz № 1093, 2 serpnia 2024 r. Retrieved from <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannya-rezultativ-navchannia> [in Ukrainian].
6. *Pro instruktivno-metodychni rekomendatsii shchodo vykladannia navchalnykh predmetiv/intehrovanykh kursiv u zakladykh zahalnoi serednoi osvity u 2024/2025 navchalnomu rotsi* [On instructional and methodological recommendations for teaching academic subjects/integrated courses in general secondary education institutions in the 2024/2025 academic year]: lyst № 1.1/15776-24, 30 serpnia 2024 r. Retrieved from <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/uploads/public/66dffe/c4c/66dffe4c92d2958213439.pdf> [in Ukrainian].
7. *Pro okremi pytannia otsiniuvannya rezultativ navchannia* [On certain issues of assessing learning outcomes]: lyst № 1/4895-25, 14 berez. 2025 r. Retrieved from <https://mon.gov.ua/npa/pro-okremi-pytannia-otsiniuvannya-rezultativ-navchannia> [in Ukrainian].
8. *Pro povnu zahalnu seredniu osvitu* [On Complete General Secondary Education]: Zakon Ukrainy № 463-IX vid 16 sichnia 2020 r. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> [in Ukrainian].
9. *Putivnyk onlain-kursu NUSh: bazova serednia osvita* [NUS online course guide: Basic secondary education]. Retrieved from <https://osvitoria.media/experience/gotovi-vprovadzhuvaty-nush-putivnyk-dlya-vchyteliv/> [in Ukrainian].
10. Romanenko, Yu., Starahina, I., Tkach, P., Haiduchenko, Yu., Linkevych, L., & Klymenko, I. (2025). *Provodymo uspishnyi treninh: NUSh u 7–9 klasakh u movno-literaturnii haluzi* [Conducting a successful training: NUS in grades 7–9 in the language and literature field]. Kyiv: Avtory [in Ukrainian].

Дата надходження до редакції
авторського оригіналу: 08.08.2025